

חוכן דף כולל עין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף מ"ט ע"א

כבשי עצרת, שאמר בשחיתותן ששחטן לשם אלים, מה דינם?

האם עלו לציבור לשם חובה?	האם כשרים?	
לא עלו	כשרים	לתני רבה בר בר חנה
עלו	כשרים	לרב

באיזה אופנים ס"ל לרב הנ"ל שעלו גם לשם חובה?

בסבור שהם אלים ושחטן לשם אלים	בסבור שהם אלים ושחטם לשם כבשים	
לא עלו	עלו	לרב חסדא ¹
עלו	עלו	לרבה / לרבא ²

הכהנים שפגלו במקדש בשוגג, כגון ששחט חטאת וחשב לאוכלה כזמן שלמים (יומים), האם הוא פיגול?

טעה וחשב שהוא שלמים ³	ידע שהיא חטאת וטעה בזמן אכילתה	
הוא פיגול	הוא פיגול ⁴	לרב חסדא
לא הוא פיגול	הוא פיגול	לרבה / לרבא

אליבא דר' שמעון הקומץ מנחת מחבת לשום מנחת מרחשת, בידיעות דלהלן, מה דינו?

כשלא ידע שהיא מחבת	כשידע שמחבת היא	
כשרה	פסולה ⁵	לר' זירא
כשרה	כשרה ⁶	לרבא

¹ רב חסדא ס"ל דעקירה בטעות היא עקירה, ואם באמת שחטן לשום אלים בזה גם רב מודה, ומה שאמר רב שעלו - מיירי באופן שהיה סבור שהם אלים - אולם לבסוף שחטן לשם כבשים, שבאופן זה הם באמת כבשים ושחטן לשם כבשים - ולכן עלו.

² ס"ל דעקירה בטעות לא היא עקירה, ולכך גם אם סבר שהם אלים ושחטן לשם אלים, כיון שבאמת הם כבשים וכל עקירתו היא בטעות - לא הוא עקירה - ועלו לבעלים לשם חובה.

³ באופן זה הוא תלוי במחלות הנ"ל אי עקירה בטעות היא עקירה או לא, דלרב חסדא הוא עקירה ולא הוא פיגול בחטאת - דהא אינו חטאת דעיקרו לשלמים. ולרבה לא הוא עקירה ונשאר בדין קרבן חטאת והוא פיגול - דהא חשב לאוכלה חוץ לזמנה.

⁴ ומבואר בסוגיא שמ"מ פטורים מתשלומים בשוגג, ורק כשהזידו חייבים.

⁵ ס"ל שאפ"י שמעשיה מוכחים שהיא מחבת, מ"מ כיון שידע שהיא מחבת ובכו"א עוקר לה לשם מרחשת - מהניא עקירתו לפוסלה.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף מ"ט ע"א - המשך

ציבור שאין להם אלא או לתמידים או למוספים, מה יעשו באופנים דלהלן?

בתמידים דהיום ומוספים דמחר ⁸	בתמידים ומוספים דהיום ⁷	
מה שירצו יעשו	תמידים קודמים	לרב חסדא
----- ⁹	תמידים קודמים	לאביי

⁶ ס"ל כשמעשיה מוכיחים הרי ניכר במחשבתו שהוא מכזב - ובזה לא פסל רחמנא לשיטתו, ורק כשלא ניכר ממעשיה אם הוא מכזב בזה פסל רחמנא.

⁷ מבואר בגמ' שבאופן זה ודאי תמידים קודמים - היות שהם תדירים ומקודשים. ופירש רש"י ב' לשונות מהו קדושתו, בלשון ראשון פירש; דכיון דמיירי ביום טוב או בשבת, הרי שקדושת היום חלה גם על התמיד. ובלשון שני פירש; דכיון שזמן תמיד להקרב הוא קודם למוסף - לכן תמיד הוא מקודש יותר. והעירו בתד"ה תדיר, דזה דוקא בתמיד של שחר, אבל בתמיד של בין הערבים לכאורה הוא להיפך, דהמוספין צריכים להקרב ברישא. ולכך ביארו דאיה"נ בתמיד של בין הערבים הוא קדוש מטעם אחר, דהכי קאמר רחמנא; כל היכא דאיכא אחד בבוקר - תעשה לשני בבין הערבים - ולכך הוא מקודש יותר ממוסף.

⁸ וזה היתה בעייתו של ר' חייא בר אבין מרב חסדא, ופשט לו ממתניתין שאמרה שהתמידין אינם מעכבים את המוספין, ועל כרחך שמייירי באופן זה, דאי מיירי בשל אותו יום איזה יקריב, זה אינו, דהרי הדין שתמידים קודמים וכנ"ל. ואי מיירי ביש גם לתמיד וגם למוסף ולענין הקדמה, כלומר לענין מי יקרב ברישא, גם זה אינו, דהא דרש רבא העולה וכו' שהתמיד קרב ברישא. אלא ע"כ שמייירי בתמידים דהיום ומוספים דמחר, ולומר שאין מעכבים אחד את השני - ומה שירצה יעשה.

⁹ אביי דחה לפשיטות רב חסדא, וס"ל שלעולם מיירי מתניתין באופן שיש מספיק כבשים לתמיד ולמוסף, ומיירי לענין הקדמה, ואמר; שדין העולה ראשונה הוא למצוה בעלמא, ומשנתנו באה לומר שאם היפך והקדים מוסף לתמיד שאינו מעכב וכשר